

Módos Tibor igazgató úr beszéde a 100 éves Kanizsai Dorottya Gimnázium Díszünnepségén

A Kanizsai Dorottya Gimnázium diákjainak egy csoportja 2016 áprilisában az olaszországi Redipugliában megkoszorúzta az első világháború isonzói csatáiban elesett hős magyar katonák emlékművet.

2016 júniusában az előbbi helytől több mint 1200 km-re élősövényt telepítettek a Kanizsai Dorottya Gimnázium tanárai Kárpátalján, Taracközön az első világháborúban elesett magyar hős katonák sírjánál.

Vajon volt e köztük szombathelyi? Vajon volt e közöttük olyan, aki tudott arról, hogy a háború szörnyűségei ellenére otthon, Szombathelyen a békét építik? A békét építik azzal, hogy a jövőt építik. S hogyan? Hát úgy, hogy iskolát alapítanak. Iskolát alapítanak a leányoknak, az itthon levőknek, a kultúráért, a tudás megszerzésének lehetőségért, a munkavállalás, munkába állás biztonságáért.

Tisztelt Polgármester Úr; Elnök Úr; Rektor Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Tisztelt Igazgató Hölgyek és Urak! Nagyra becsült Pedagógusok! Tisztelt egykori és jelenlegi Kollégáim! Tisztelt volt és jelenlegi Kanizsaisok, Diákok! Tisztelt Szülők! Kedves Vendégeink!

1917 májusában, az akkor Vas vármegyében megjelenő egyik újság azt írta, hogy nem látja értelmesebbnek azt a felvetést, hogy Szombathelyen leánygimnázium induljon. Úgy gondolták, hogy a véres háború idején nincs szükség egy ilyen intézményre, más iskolákat kellene indítani, a cikk szerzője szerint egyébként is sokkal több, fontosabb feladattal kellene foglalkozni.

Nem egészen egy hétre rá egy Szombathelyen megjelenő lap lelkesen üdvözölte és éltette a város vezetését, hogy iskolaalapító bátor tetteivel szolgálja a város és a megye kultúráját, növeli vonzerejét, és sokat tesz azért, hogy a nők társadalomban betöltött szerepe növekedjék.

Az elmúlt 100 esztendő eldöntötte, hogy melyik publicistának, melyik állításnak volt nagyobb igazsága.

Az iskola, amelyről szó volt: a Magyar Királyi Állami Leánylíceum. Ma Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium, amely 1917. szeptember 13-án tartotta első tanévnyitóját.

Iskolánknak a kezdetekkor nem volt önálló épülete, a város különböző helyein indult a képzés. A háború Magyarország számára tragikus lezárása nem könnyítette meg a helyzetet, ezért csak a harmadik évtől lett a leánylíceumnak épülete, az is csak földszintes, de már a mai helyén.

Az első évben első és ötödik évfolyammal induló iskola hamar kinötte a neki szánt kereteket, és szükség volt a további fejlesztésre: az iskola épülete további két emelet ráépítésével 1930-ra készült el. Ma a város szívében, de nagyon nyugodt környezetben, szép, tágas park és a Gyöngyös patak szomszédságában, méltán Szombathely egyik legszebb iskolaépülete.

A líceum a két világháború közti időszakban a jogszabályoknak megfelelően 8 osztályos képzést folytatott, hol líceumként, hol gimnáziumként. Állami intézményként minden

felekezetet befogadott, s konfliktusmentesen képezte a kor színvonalának megfelelően a leányokat.

A 30-as évek második felétől a leánynevelés fontosságát hangsúlyozva névadót választottak: így lett az iskola Magyar Királyi Állami Kanizsai Orsolya Leánygimnázium.

De a XX. század Európájának szörnyei nem nyugodtak. Ismét dörögtek a fegyverek, a békére, nyugalomra vágyó fiataloknak szembe kellett nézniük a rettegéssel. Hátborzongató olvasni a Görög Sándor professzor úr (akkor 12 éves) nővérének iskolafüzetében leírt gondolatait a nők háborúban betöltött szerepéről, úgy, hogy mi tudjuk: származása miatt 4 hónappal később Auschwitzban meggyilkolják! A kislány lelkes sorokban a helytállásra buzdított, arra kérte társait, hogy imádkozzanak a fronton harcoló honfitársaikért.

„Az élet él, és élni akar!” Minden tragédia és borzalom ellenére az iskola tovább működik. Az épületünk ideiglenesen hadikórháznak ad helyet, pincéjében katonák holtteste fekszenek. Jámbor Ferenc igazgató irányításával elszántan takarítják az épületet, és folytatódik a tanítás. Az iskola évkönyvét írógéppel és kézzel írják.

1948-ban az oktatás rendszere átalakul Magyarországon. Az általános iskolák 8 osztályosok lesznek, a gimnáziumok négy évfolyammal működnek tovább. A Gimnáziumunk neve – máig tisztázatlan okból – Állami Kanizsai Dorottya Leánygimnáziumra változik. S közel 70 év óta – kisebb-nagyobb pontosításokkal ezt a nevet viseli.

Nagyobb változás nem is történik 1965-ig. Ekkor válik koedukálttá az iskola, azaz ettől kezdve már fiúk is járhatnak a KDG-be. Hogy mennyire erősek a hagyományok, mi sem bizonyítja jobban: jelenleg is a lányok vannak többségben az iskolában.

Az említett időszak más szempontból is jelentős. A most már Kanizsai Dorottya Gimnázium a humán képzést, ezen belül is az idegen nyelvi képzést választotta meghatározó irányként. Ennek megfelelően az iskolában angol, német, orosz és francia nyelvi tagozatok indultak. A humán és idegen nyelvi irányultság is olyan erős tradíció, hogy mind a mai napig vezető helyen áll képzési portfóliónkban.

A rendszerváltáskor sok-sok iskola-megújító gondolat született. Ezek egyike volt a 8 osztályos gimnáziumi képzés újraindítása. Erre vállalkozott a mi gimnáziumunk is, és csaknem két évtizeden át meghatározta képzéseink egyikét.

A nyolcosztályos gimnáziumi képzés kivezetésével ismét a hagyományinkhoz nyúltunk vissza: Vas megyében elsőként indítottuk el a nyelvi előkészítő évfolyamokat, amelyekből 2010-re a magyar-angol két tanítási nyelvű tagozatot hoztuk létre. A nyelv, az idegen nyelv a kommunikáció alapja. Ma pedig nincs kommunikáció informatika nélkül. S bár látszólag nem a hagyományokra épül az informatikai képzésünk, az említettek értelmében mégis egyfajta folytonosságot képvisel, hiszen az informatika is egy nyelv, amelyet lehet, s a korszellemnek megfelelően kell is tanulni. Ezért működik kiválóan az informatika tagozatunk is.

Tisztelt Vendégeink! Kedves Diákok!

Az iskola története emberi sorsok története. Nem lenne igazságos, ha nem emlékeznénk meg egy centenárium alkalmával a Gimnázium kiváló tanáraitól, s még inkább diákjairól. De 100 év történetét, meghatározó személyiségeit nagyon nehéz néhány sorban megörökíteni, s még nehezebb méltó emléket állítani nekik. Féltő, hogy felsorolni sem tudnám, kiknek is volt, van

meghatározó szerepe abban, hogy idáig eljutottunk. Mégis engedjék meg, hogy legalább nevük említésével megidézzem néhányukat, még ha nagyon hiányos lesz is a felsorolás. A névsort az oktatókkal kezdeném:

dr.Tunner Károly, az iskola első igazgatója; Bogáromy Zoltán, Fábiánné Biczó Ilona, dr.Grábler Ida; Jámbor Ferenc, Kerényi István, Kovács Ferenc, Szemző Magda; Pauer István, dr.Pável Ágoston.

S hadd köszöntsem egykori kollégáimat is, akik velünk együtt ünnepelhetik kerek évfordulónkat. Nélkülük nem vált volna rangos középiskolává, pótolhatatlan értéket képviselő alma máterre a KDG.

S a diákjainkat egybegyűjtő emléklístát hol is kezdjem? A Facebook alapján tudom, hogy egykori kanizsaisok Tokiótól a Húsvét szigetekig, Dániától Újzélandig, de Óriszentpétertől Celldömölkig és Záhonytól Letenyéig mindenütt ott vannak. Úgy tudom, ma nincs Vas megyében olyan iskola, ahol egykori kanizsais ne tanítana, átörökítve iskolájának, a Kanizsai Dorottya Gimnáziumnak hagyományait.

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm tehát kiváló öregdiákjainkat. Büszkék vagyunk akadémikusainkra, professzorainkra, docenseinkre, rektorunkra, orvosainkra, jogászainkra, íróinkra, pedagógusainkra, óvónőinkre, igazgatóinkra, vállalkozóinkra, ügyvezetőinkre, bank- és postatisztviselőinkre, vasutasainkra, rendőreinkre, katonáinkra, közgazdászainkra, matematikusainkra, biológusainkra, kémikusainkra, nyelvészeinkre, táncosainkra, festőinkre, művészeinkre.

Egyszóval mindenkire, aki valaha koptatta a iskola, a Kanizsai Dorottya Gimnázium lépcsőit, s vitte hírünket, képviselte értékeinket, szellemiségünket szűkebb világában és tágabb környezetében.

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Az évforduló kötelez bennünket: éppen ezért ígérjük, hogy a jövőben is őrizzük identitásunkat, tiszteljük elődeink munkásságát, múltunkat, és mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a jövő Kanizsai Dorottya Gimnáziuma is ugyanilyen módon emlékezhessen a jelen Kanizsai Dorottya Gimnáziumára!

A létezéshez, az utánpótlás kineveléséhez kívánok mindannyiunknak erőt és elszántságot.

Kívánom, hogy jubilánsunk még sokáig szolgáljon generációk, nemzedékek élhető világának kialakításáért, fejlődéséért.

Vivat Akademia, vivat Professores!

Szombathely, 2017. november 18.

Agora Savaria Művelődési Ház